

■ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การบริหารความเสี่ยงในยุควิกฤตมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้จัดการอบรมออนไลน์การบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษา (Higher Education Institutions (HEI) Risk Management) หัวข้อ “Turning Risk to University Opportunity 2021” เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรม ความตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งบทบาท และหน้าที่ของผู้บริหาร และบุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงตามหลักการบริหารตามมาตรฐานสากล ในวันศุกร์ที่ 12 มีนาคม 2564 เวลา 13.00 – 15.30 น. ผ่านระบบ Application Zoom ซึ่งมีเครือข่ายผู้ประสานงานความเสี่ยง ทั้งผู้ประสานงานด้านความเสี่ยงระดับบริหาร (Risk Champion) และระดับปฏิบัติการ (Risk Coordinate) รวมทั้งบุคลากรที่สนใจเข้าร่วมการอบรม จำนวน 65 ท่าน จากหน่วยงานภายใน 45 หน่วยงาน รวมทั้งหน่วยงานในกำกับ โดยการจัดการอบรมในรูปแบบการบรรยายเชิงวิชาการ ผสมกับกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ด้วยการทำ Work shop ย่อย และให้ผู้เข้าอบรมได้นำเสนอ หรือ แสดงความคิดเห็นต่อความสำคัญและความจำเป็นของการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษา

โดยได้รับเกียรติจาก ดร.ปฎิภาณ แซ่หลิม รองคณบดีฝ่ายแผนและประกันคุณภาพ บัณฑิตวิทยาลัย การจัดการและนวัตกรรม และที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง มจร. เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้และแชร์ประสบการณ์ มุมมองการส่องกล้องความเสี่ยงโลก จากรายงานความเสี่ยงโลก ประจำปี 2564 (The Global Risks Report 2021) โดยสภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum) การวิเคราะห์ผลกระทบความเสี่ยงต่อเป้าหมายของมหาวิทยาลัย เพื่อการบริหารจัดการองค์กร เพื่อเผชิญกับความไม่แน่นอน (Uncertainty) และการไม่ละทิ้งโอกาส พร้อมทั้งความเข้าใจระบบการบริหารความเสี่ยงเชิงบูรณาการตามมาตรฐานสากล ด้วยกลไกและระบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management)

ผศ.ดร.ประเสริฐ คันธมานนท์ รองอธิการบดีอาวุโสฝ่ายบริหารและเป็นประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง มจร. ได้กล่าวทิ้งท้ายก่อนปิดโครงการอบรมครั้งนี้ อันเนื่องจากสภาวะการณ์ของมหาวิทยาลัยไทยเสี่ยงปิดตัว หลังเด็กไม่สนใจไปปริญญา ซึ่งมหาวิทยาลัยเอกชนบางแห่งต้องขายกิจการให้ผู้ร่วมทุนต่างชาติ และบางกรณีถึงขั้นมีการเลิกจ้างอาจารย์ด้วยภาระงานมีไม่เพียงพอกับจำนวนคนที่มียู่ ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาควรรู้เท่าทันความเสี่ยง เพื่อเตรียมพร้อมกับความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนมีข้อมูลเพื่อการตัดสินใจภายใต้ความเสี่ยง อาทิ Financial Risk / Expertise Risk / Management and Operation System Risk นับเป็นความท้าทายอย่างยิ่งในการบริหารความเปลี่ยนแปลงทัน่วงที่ ช่วยให้มีมหาวิทยาลัยมีการจัดการเชิงกลยุทธ์ และแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลต่อการก้าวไปสู่มหาวิทยาลัยที่มีความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

การบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

คำแถลงนโยบาย (Policy Statement) มหาวิทยาลัยตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงที่จะช่วยให้การบริหารและการตัดสินใจในการดำเนินงานตามภารกิจและแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยให้ประสบความสำเร็จ ด้วยการระบุปัจจัยความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง และการประเมินระดับความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยสามารถป้องกันลด และควบคุมความเสี่ยงในระดับที่ยอมรับได้ มีการสื่อสารการจัดการความเสี่ยงและบุคลากรทุกคนต้องเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง และมีความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงในดำเนินงานต่าง ๆ ในแต่ละระดับให้เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร

วัตถุประสงค์ (Purpose) เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีกระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์หรือความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้น ก่อให้เกิดความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยนำแนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงสากล ทั้ง 1) มาตรฐานการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร COSO-ERM 2017 Framework (The Committee Of Sponsoring Organizations Of The Treadway Commission -Enterprise Risk Management) และ 2) มาตรฐานบริหารความเสี่ยงสากล ISO 31000 “Risk Management - Principles and Guidelines” เป็นแนวทางในการส่งเสริมการบริหารความเสี่ยง และเป็นหลักปฏิบัติที่เป็นสากลนำไปสู่การพัฒนางาน

<p>16. จัดตั้งคณะกรรมการดูแลความเสี่ยง</p> <p>17. จัดตั้งโครงสร้างการดำเนินงาน</p> <p>18. ระบุวัฒนธรรมองค์กรที่ต้องการ</p> <p>19. แสดงความมุ่งมั่นในค่านิยมหลัก</p> <p>20. จูงใจ พัฒนา และรักษาบุคลากรที่มีความสามารถ</p>	<p>12. วิเคราะห์ธุรกิจ</p> <p>13. ระบุความเสี่ยงที่ยอมรับได้</p> <p>14. ประเมินกลยุทธ์ทางเลือก</p> <p>15. กำหนดวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ</p>	<p>7. ระบุความเสี่ยง</p> <p>8. ประเมินความรุนแรงของความเสี่ยง</p> <p>9. จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง</p> <p>10. ดำเนินการตอบสนองต่อความเสี่ยง</p> <p>11. พัฒนาการอบความเสี่ยงในภาพรวม</p>	<p>4. ประเมินการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ</p> <p>5. ทบทวนความเสี่ยงและผลการดำเนินงาน</p> <p>6. มุ่งมั่นปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงองค์กร</p>	<p>1. ยกระดับระบบสารสนเทศ</p> <p>2. สื่อสารข้อมูลความเสี่ยง</p> <p>3. รายงานผลความเสี่ยงวัฒนธรรม และผลการดำเนินงาน</p>
---	--	---	--	--

Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance 2017
หลักการสำคัญทั้ง 5 หลักการ 20 องค์ประกอบ

ขอบเขต (Scope) ทุกภารกิจที่ดำเนินการภายใต้การกำกับและดูแลของมหาวิทยาลัย ทั้งระดับมหาวิทยาลัย คณะ สำนัก สถาบัน และหน่วยธุรกิจของมหาวิทยาลัย รวมถึงผู้บริหารและบุคลากรทุกคนของมหาวิทยาลัย

- พิจารณาความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและภายนอก ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านต่างๆ โดยแบ่งเป็นประเภทความเสี่ยง ดังนี้

ประเภทความเสี่ยง (Types)	นิยาม (Definitions)
ด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk , S)	ความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ความไม่แน่นอนที่ทำให้เกิดความไม่สำเร็จของแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย คณะ สำนัก สถาบัน หรือหน่วยงาน
ด้านการเงิน (Financial Risk , F)	ความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ความไม่แน่นอนที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะทางการเงินของมหาวิทยาลัย คณะ สำนัก สถาบัน หรือหน่วยงาน
ด้านการดำเนินงาน (Operational Risk , O)	ความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการทำงาน ระบบทรัพยากรบุคคล (HR) ระบบสารสนเทศ (IT) ระบบการจัดซื้อ-จัดจ้าง (Procurement) ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหน่วยงาน
ด้านการปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ (Compliance Risk , C)	ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรฐานต่าง ๆ ที่สำคัญส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ชื่อเสียงขององค์กรหรือหน่วยงาน
ด้านภายนอก (External Risk , E)	ความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอกองค์กรหรือความเสี่ยงภัยต่าง ๆ ที่ไม่สามารถคาดคะเนได้ เช่น การเกิดภัยธรรมชาติ สงคราม โรคระบาด ภัยทางการเมืองและ การโจรกรรม

สำหรับการจัดการความเสี่ยงทุจริต เป็นประเด็นความเสี่ยงที่มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญ โดยได้เกณฑ์คะแนนการวัดระดับโอกาสเกิดความเสี่ยง (Likelihood: L) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact: I) ในขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ซึ่งเป็นกระบวนการพิจารณาถึงเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น และมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ ความสามารถ และศักยภาพของมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงาน โดยมีหลักในการพิจารณาตามรายละเอียดของคะแนนการวัด สิ่งที่เกี่ยวข้องเป็นหลักสำหรับเทียบในด้านปริมาณ และคุณภาพ ดังนี้

ด้านชื่อเสียงและภาพลักษณ์องค์กร ซึ่งเป็นการวัดระดับความเสียหายในเชิงลบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย คณะ สำนัก หรือหน่วยงาน ส่งผลให้ขาดความเชื่อมั่นจากผู้ปกครอง, นักศึกษา, ผู้รับบริการ หรือองค์กรภายนอก ให้ผู้ประเมินเลือกเกณฑ์ที่จะใช้ในการวัดระดับความเสียหายที่มีความสอดคล้องกับเหตุการณ์ความเสี่ยงกรณีใดกรณีหนึ่งตามตารางด้านล่างนี้

3.1 หน่วยงานที่ได้รับผลกระทบ **หรือ** เหตุการณ์ที่เกิดจากผลกระทบ

ระดับความรุนแรง	ระดับคะแนน	หน่วยงานที่ได้รับผลกระทบ หรือ เหตุการณ์ที่เกิดจากผลกระทบ
สูงมาก	5	มหาวิทยาลัย หรือ ถูกถอนใบอนุญาติ คณะไม่ได้รับการรับรอง วิทยาลัยฐานะ ถูกฟ้องร้อง คณะ สำนัก /หน่วยงาน /ภาควิชา ถูกปิด
สูง	4	คณะ สำนัก /หน่วยงาน หรือ ถูกตัดเตือนจากหน่วยงานกำกับ ผลการประเมินต่ำกว่ามาตรฐาน มีการประท้วงจาก นศ. ส่วนใหญ่
ปานกลาง	3	เฉพาะภายในหน่วยงาน / ภาควิชา หรือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ปกครอง นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้สึกไม่ดีเป็นกังวลเป็นจำนวนมาก
น้อย	2	เฉพาะส่วนงานในหน่วยงาน หรือ มีข่าวที่ไม่ดีในสังคมออนไลน์หรือ หนังสือพิมพ์ ผลการประเมินสู้คู่แข่งไม่ได้
น้อยมาก	1	เฉพาะบุคคล หรือ มีการกล่าวถึงสิ่งไม่ดีเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย

3.2. การถูกร้องเรียน หรือฟ้องร้อง

ระดับความรุนแรง	ระดับคะแนน	ลักษณะการถูกร้องเรียน หรือฟ้องร้อง
สูงมาก	5	คดีขึ้นสู่ศาลและถูกตัดสินว่าผิด
สูง	4	คดีขึ้นสู่ศาล
ปานกลาง	3	ออกสื่อ
น้อย	2	ภายในมหาวิทยาลัย
น้อยมาก	1	ภายในส่วนงาน